

*«Діловий блокнот
бібліотекаря»*

Методичний посібник
Випуск №10

Ярмолинецька централізована бібліотечна система
Ярмолинецька центральна районна бібліотека

*Серія "На допомогу
бібліотекарю"*

Діловий блокнот

**бібліотекаря
методичний посібник**

Випуск №10

Ярмолинці, 2017

УДК: 025.12 (477.43)

Д 46

Діловий блокнот бібліотекаря : методичний посібник. Вип. №10 / Ярмолинецька ЦРБ. – Ярмолинці, 2017 . – 69 с. (Сер. «На допомогу бібліотекарю»)

В черговому, десятому номері щорічного посібника «Діловий блокнот бібліотекаря» подано інформаційні матеріали по плануванні роботи та звітності бібліотек району. У розділі «Використай у роботі» представлено методичні поради щодо впровадження інноваційних форм роботи, на допомогу підвищення престижу читання, а також методичні листи по відзначенню ювілейних дат у 2018 році..

Посібник розрахований на фахівців бібліотечної справи.

Упорядник та комп'ютерний набір: Черевуля А.Л.
методист Ярмолинецької ЦРБ

Відповідальна за випуск: Слободян О.Л
директор Ярмолинецької ЦБС

© Ярмолинецька ЦРБ, 2017

План бібліотеки можна розглядати як її «візитну картку», яка відображає основні функції та напрямки роботи. План – основа всієї діяльності бібліотеки, визначення перспективних та поточних цілей, завдань та їх виконання. Основною метою планування є визначення оптимального співвідношення часу, праці, витрат і якості виконання завдань бібліотеки, а також максимальна мобілізація для цього всіх необхідних ресурсів.

Креативні методи і форми планування – важливий фактор формування іміджу бібліотеки. Від того, наскільки професійно складений план, залежатиме ефективність подальшої роботи.

Для ефективної роботи бібліотеки повинні активніше використовувати фандрейзингову діяльність, вишукувати різні ресурси для інноваційного просування читання та книги, активізувати проектно-програмну діяльність.

Пріоритетні напрямки роботи бібліотек обґрунтовані у *«Концепції якісних змін бібліотеки задля забезпечення сталого розвитку України (до 2025 року)»*.

При плануванні роботи бібліотеки, рекомендується звернути увагу на найбільш актуальні напрямки, які підвищують ефективність надання послуг та залучення користувачів:

Рекомендуємо звернути увагу на:

- місце і роль бібліотек в інфраструктурі громади,
- доступ до інформації різних верств населення,
- створення умов для людей з обмеженими фізичними можливостями;
- розширення реального бібліотечного простору за рахунок віртуального,
- популяризацію сімейних цінностей,
- краєзнавство – як збереження культурного насліддя краю та ідентичності етнічних груп краю.

Продовжують бути актуальними різноманітні акції, особливо соціальної тематики, фестивалі, книжкові форуми.

Поширення просвітницької діяльності з вивчення правил дорожнього руху у зв'язку зі збільшенням дорожньо-транспортних пригод:

Дні інформації, Дні дій за безпечність дорожнього руху – акції, флешмоби (разом з дорожньою поліцією).

бібліотечне краєзнавство як ресурс розвитку зеленого туризму;

- зміцнення матеріально-технічної бази та поповнення фондів бібліотек, забезпечення користувачів періодичними виданнями;
- поширення практик електронного урядування в публічних бібліотеках(див. <http://www.ounb.km.ua/e-uryad/index.php>);
- соціально-орієнтовані ініціативи бібліотек для мешканців місцевих громад;
- впровадження електронної системи моніторингу публічних бібліотек (ЕСМаР).

Річний план роботи – основний та обов’язковий документ для усіх бібліотек та структурних підрозділів, який визначає:

- цілі, завдання, основні напрямки діяльності;
- тематику, зміст, форми, методи, техніку і технології роботи бібліотеки;
- об’єми роботи, що відображаються в системі планових (статистичних) показників;
- ресурси бібліотеки: фінансові, матеріально-технічні, кадрові і тимчасові.

Обласні програми, рекомендовані для планування роботи у 2018 році

Особливу увагу необхідно звернути на обласні програм

1. **Програма залучення інвестицій в економіку Хмельницької області на 2011–2020 роки:** рішення від 2 берез. 2011 р. № 42-3/2011.
2. **Стратегія регіонального розвитку Хмельницької області на 2011-2020 роки:** рішення від 18.05.2011 №24-4/2011
3. **Цільова регіональна програма** підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та поліпшення житлово-побутових умов сільського населення "Власний дім" на 2012-2020 роки: рішення від 15 берез. 2012 р. № 11-9/2012.
4. **Обласна програма забезпечення** безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями та інших мало мобільних груп населення до об'єктів житлового і громадського призначення на
5. **Програма розвитку водного господарства** Хмельницької області на період до 2021 року: рішення від 20 груд. 2012 р. № 21-14/2012.
6. **Цільова програма захисту населення і територій** від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у Хмельницькій області на 2014–2018 роки: рішення від 18 черв. 2014 р. № 22-24/2014.
7. **Програма збереження об'єктів культурної спадщини** Хмельницької області на 2015–2020 роки: рішення від 26 груд. 2014 р. № 14-28/2014.
8. **Програма розвитку краєзнавства** в Хмельницькій області на період до 2020 року: рішення від 26 груд. 2014 р. № 15-28/2014.
9. **Програма розвитку автомобільних доріг загального користування місцевого значення** у Хмельницькій області на 2015-2018 роки: розпорядження від 16 жовт. 2014 р. № 27-26/2014.
10. **Обласна програма соціальної підтримки осіб, які брали участь в антитерористичній операції та членів їх сімей, які зареєстровані у Хмельницькій області:** рішення від 7 квіт. 2015 р. № 20-31/2015.

11. Комплексна програма профілактики правопорушень та боротьби зі злочинністю на території Хмельницької області на 2016–2020 роки: рішення від 20 серп. 2015 р. № 31-34/2015.

10. Програма покращення координації та повсякденної (оперативної) діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку на території Хмельницької області на 2016-2020 роки: рішення від 20 серп. 2015 р. № 32-34/2015.

11. Обласна цільова соціальна програма протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2015-2018 роки: рішення від 20 серп. 2015 р. №33-34/2015.

12. Програма розвитку освіти Хмельницької області на 2016 – 2020 роки: рішення 22.12.2015 р. №8-2/2015.

13. Обласна програма правової освіти населення на 2016 - 2020 роки: рішення 17.02.2016 №10-4/2016.

14. Обласна комплексна програма соціального захисту населення на 2016 – 2020 роки: рішення 17.02.2016 №14-4/2016.

15. Програма охорони навколишнього природного середовища Хмельницької області на 2016-2020 роки: рішення від 21.04.2016. 19-5/2016.

16. Комплексна програма використання трирівневої моделі у профілактиці правопорушень серед неповнолітнього населення на території Хмельницької області на 2016-2020 роки.

17. Обласна соціальна програма підтримки сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству на період до 2020 року: рішення від 21.04.2016 № 42-5/2016.

Джерело: <http://km-oblrada.gov.ua/programi-regionalnogo-rozvitku/>

Районні програми, які продовжують діяти у 2018 році

1. Програма забезпечення населення Ярмолинецького району питною водою на 2012-2020 р.р// рішення від 24 лютого 2012 року.
2. «Профілактика дитячої безпритульності та бездоглядності в Ярмолинецькому районі на 2016 – 2020 роки».
3. Програми розвитку малого і середнього підприємництва Ярмолинецького району на 2017-2018 роки.

Орієнтири діяльності бібліотек на 2018 рік

2010 – 2020 рр. – Десятиліття ООН, присвячене пустелям і боротьбі з опустелюванням;

2011 – 2020 рр. – Десятиліття дій по забезпеченню безпеки дорожнього руху;

2011 – 2020 рр. – Десятиліття біорізноманіття ООН;

2013 – 2022 рр. – Міжнародне десятиріччя зближення культур;

2014 – 2024 рр. – Десятиліття стійкої енергетики для всіх;

2015 – 2024 рр. – Десятиліття осіб африканського походження;

Президент України П. О. Порошенко видав указ «Про заходи з підготовки та відзначення **1030-річчя хрещення Київської Русі — України**» (№214/2017 від 8 серпня 2017 року). Про це повідомляє Інформаційно-просвітницький відділ УПЦ з посиланням на сайт president.gov.ua

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №136/2017 «Про відзначення 100-річчя Національної академії наук України», яка є унікальним інтелектуальним надбанням Українського народу. Рекомендують проводити виставки наукових і науково-технічних досягнень вчених Національної академії наук України, а також тематичні наукові конференції, симпозиуми, круглі столи, семінари, інші наукові та просвітницькі заходи;

Продовжується відзначення:

100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років та вшанування пам'яті її учасників на період до 2021 року.

2018 й рік оголошено Роком відновлення і реставрації культурної спадщини;

2018-й рік продовження розвитку української освіти.

2017 - 2018 рік оголошено роком німецької мови в Україні, а в Німеччині — рік української мови.

2018 рік – рік Слова Божого в Україні.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2017 р. № 574-р **план заходів із вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні на період до 2020 року.**

100 років з дня, коли був прийнятий **IV Універсал Українською Центральною Радою.**

100 річчя бою під Крутами,

310 років з часу, коли відбулась Батуринська трагедія (1708 рік).

150-річчя з дня, коли була заснована “Просвіта”, яка вважається найвідомішою українською культурно-освітньою громадською організацією.

З метою вшанування пам’яті мільйонів співвітчизників, які стали жертвами Голодомору **1932-1933 років** в Україні, а також тих громадян, які пережили цю страшну трагедію в історії Українського народу

продовжуються заходи на 2018 рік у зв’язку із 85-ми роковинами Голодомору.

Буде і надалі проводитися інформаційно-соціальна кампанія щодо інформування суспільства про події, пов’язані з Голодомором **1932-1933 років** в Україні, у тому числі тематичні наукові, науково-практичні конференції, круглі столи.

Планується продовжити роботу над Національною книгою пам’яті жертв Голодомору **1932-1933 років** в Україні, а також забезпечити подальше дослідження проблем Голодомору та проведення пошукової роботи зі встановлення осіб, які у **1932-1933 роках** рятували людей від голоду.

У бібліотеках проводити інформаційні, навчально-виховні та інші заходи, спрямовані на донесення інформації про вчинені комуністичним тоталітарним режимом штучні масові голоди, а також ініціювати проведення серед читачів конкурсів на створення кращого твору літератури, та образотворчого мистецтва на вшанування пам’яті жертв геноциду Українського народу.

Планом Уряду передбачається впродовж 2018 року забезпечити: виготовлення та випуску конверта з оригінальною маркою, присвяченого 85-роковинам Голодомору 1932-1933 років в Україні та проведення його спец погашення.

У листопаді 2018 року заплановано проведення у місті Києві Міжнародного форуму, присвяченого 85-роковинам Голодомору в Україні.

Світові пам’ятні дати

- **160 років** назад з’явилися перші поштові марки
- **100 років** назад відбувся перехід на григоріанський календар
- **235 років** тому була запущена перша повітряна куля
- **110 років** тому на Землю впав Тунгуський метеорит

Визначні краєзнавчі дати Хмельниччини

Значну роль при плануванні роботи відіграють краєзнавчі дати та події, серед яких:

625 років з часу повстання проти литовців на околицях Кам'янця, яке вдалося придушити лише у 1434 р. (1393).

450 років з дня народження Стефана Потоцького (1568-1631) – військового діяча, подільського генерального старости (Кам'янецьке і Летичівське староства).

440 років з дня народження Мелетія Герасимовича Смотрицького (1578-1634; за іншими джерелами дати народження 1572, 1577, 1579) – письменника-полеміста, вченого-філолога, церковного і громадського діяча. Народився у с. Смотрич Дунаєвецького району. На вшанування його пам'яті засновано обласну іменну премію.

- з часу збройної боротьби селянського загону на околицях Плоскирова. Згодом повстанці влилися у селянсько-козацький загін Северина Наливайка.

425 років тому під час татарського набігу було спалено і пограбовано сотні сіл нинішньої північної Хмельниччини (1593)

315 років з початку першої хвилі гайдамацького руху на Поділлі (1703).

205 років з початку повстанського руху на Поділлі проти кріпацтва під проводом Устима Кармалюка (1813).

160 років з дня народження Никандра Васильовича Молчановського (1858-1906) – історика - історіографа, поділезнавця, автора «Очерка известий о Подольской земле до 1434 года» – однієї з найповніших робіт про край.

155 років з часу польського національно-визвольного повстання проти російського царизму на теренах Південно-Східної Волині (1863).

125 років з часу відкриття у Проскурові першої в місті друкарні (1893).

110 років з часу появи у Проскурові по вул. Кам'янецькій першого ілюзіону (кінотеатр; 1908);

85 років з часу Голокосту 1933 року, під час якого постраждали тисячі подолян.

25 років з часу заснування щорічних обласних премій імені: Ю. Сіцінського, К. Широцького, М. Смотрицького, М. Годованця, В. Заремби, П. Бучинського, В. Розвадовського, Т. Шевченка, П. Фараонова.

26 вересня – 125 років з дня народження українського поета-байкаря, перекладача, педагога, журналіста Микити Годованця. Мешкав у м. Кам'янці-Подільському.

11 жовтня – 70 років з дня народження поета, члена НСПУ, життя і творчість пов'язані з Хмельниччиною Івана Іова.

4 листопада – 65 років з дня народження поетеси, педагога, члена НСПУ Ніни Шмурікової. Мешкає і працює у м. Хмельницькому.

370 років з часу Пилявецької битви.

Визначні краєзнавчі дати Ярмолинецьчини

В 2018 році виповнюється:

- 10 січня** **85** років з дня народження Снігура Олександра Семеновича (1933) – краєзнавця, публіциста. Народився в с. Пільний Олексинець.
- 12 січня** **80** років з дня народження Хімичева Бориса Михайловича (1938) – актора театру і кіно. Народився в с. Баламутівка.
- 30 січня** **100** років з дня народження Петра Григоровича Богача (1918) – академіка. Народився в с. Соколівка Ярмолинецького району.
- 01 лютого** **105** років з дня народження Івана Павловича П'явчика (1913) – Героя Радянського Союзу. Народився в с. Жилинці Ярмолинецького району.
- 05 березня** **115** років з дня народження Оксани Савеліївни Шувери (1903) – Героя Соціалістичної Праці. Народилась в с. Правдівка.
- 02 квітня** **65** років з дня народження Валентина Васильовича Мазура (1953) – місцевого поета.
- 11 квітня** **105** років з дня народження Марії Трохимівни Крамар (1913) – Героя Соціалістичної Праці. Народилась в с. Правдівка Ярмолинецького району.
- 01 травня** **70** років з дня народження Миколи Панасовича Баледи (1948) – керівника ансамблю «Козаки Поділля», народного артиста України. Народився в с. Жилинці Ярмолинецького району.

- 05 травня** 90 років з дня народження Миколи Мефодійовича Малюка (1928) – Героя Соціалістичної Праці. Народився в с. Слобідка-Глушковецька Ярмолинецького району.
- 08 серпня** 190 років з дня народження Михайла Адамовича Завадського (1828) – українського та польського композитора. Народився в с. Михалківці Ярмолинецького району.
- 25 вересня** 70 років з дня народження Антона Рафаїловича Козака (1948) – краєзнавця, публіциста, вчителя. Народився в с. Проскурівка Ярмолинецького району.
- 11 жовтня** 70 років з дня народження Івана Павловича Іова (1948) – українського поета. Довгий час працював в Ярмолинецькій районній газеті.
- 13 жовтня** 135 років з дня народження Володимира Олександровича Сельського (1883) – геофізика, геолога, академіка. Народився в с. Вихилівка Ярмолинецького району.
- 01 листопада** 80 років з дня народження Петра Івановича Войчишена-Лугівського (1938) – українського драматурга. Народився в с. Лугове Ярмолинецького району.
- 07 листопада** 80 років з дня народження Антона Євдокимовича Гриба (1938) – українського народного художника, заслуженого майстра народної творчості, поета. Народився в с. Слобідка – Глушковецька Ярмолинецького району.
- 06 грудня** 60 років з дня народження Миколи Мефодійовича Швеця (1958) – місцевого поета. Народився в смт. Ярмолинці.
- 13 грудня** 70 років з дня народження Миколи Панасовича Горобця (1948 - 2015) – місцевого поета. Народився в с. Правдівка Ярмолинецького району

2018 рік

- 190 років** з дня народження Андріана Фомича Баранецького (1828-1891) – лікаря, політичного і громадського діяча, одного з ініціаторів створення науково-громадського Товариства подільських лікарів, засновника Краківських вищих жіночих курсів. Народився у смт Ярмолинці.
- 95 років** з часу створення районного центру Ярмолинці;
- 60 років** тому Ярмолинці стали селищем міського типу;
- 50 років** з часу відкриття районної лікарні;
- 25 років** з часу відкриття дитячого навчального закладу «Калинка»;
- 15 років** з часу встановлення пам'ятника Т. Г. Шевченку.
- 10 років** з часу перейменування вулицю риночку на вулицю І.Лова
- 10 років** з часу встановлення пам'ятного знаку ліквідаторам аврії на ЧАЕС.
- 10 років** з часу встановлення пам'ятного знаку жертва Голодомору.
- 5 років** з часу відкриття (грудень) Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП)
- 5 років** з часу заснування Ярмолинецького історичного музею
- 5 років** з часу переведення Ярмолинецької районної дитячої бібліотеки в приміщення Ярмолинецького РБК.

Бібліотеки - ювіляри

- 65 років** з часу заснування бібліотеки с. Томашівка (жовтень 1953)
- 70 років** з часу заснування бібліотеки с. Буйволівці (19.08. 1948)
- 70 років** з часу заснування бібліотеки с. Глушківці(25.10.1948)
- 70 років** з часу заснування бібліотеки с. Правдівка (серпень 1948)
- 70 років** з часу заснування бібліотеки с. Проскурівка вересень 1948
- 70 років** з часу заснування бібліотеки с. Стріхівці(серпень 1948)
- 85 років** з часу заснування бібліотеки с.Волудринці (30.07.1933)
- 95 років** з часу заснування Ярмолинецької центральної районної бібліотеки (19.11.1923)
- 95 років** з часу заснування бібліотеки с. Жилинці (19.08. 1923)

**При складанні планів роботи, радимо звернути увагу на
знаменні та пам'ятні дати.**

Українські книги-ювіляри

- 220** років поемі «Енеїда» (1798) І.П.Котляревського
185 років повісті «Конотопська відьма» (1833) Г. Ф.Квітки-Основ'яненка
180 років п'єсі «Наталка Полтавка» (1838) І.П.Котляревського
155 років казці «Кармелюк» (1863) Марко Вовчок
140 років повісті «Микола Джеря» (1878) І.С.Нечуя–Левицького
140 років комедії «За двома зайцями» (1883) М.П. Старицького
140 років повісті «Захар Беркут» (1883) І.Я. Франка
130 років п'єсі «Сто тисяч» (1888) І.К. Карпенка-Карого
125 років збірці поезій «На крилах пісень» (1893) Лесі Українки
125 років драмі «Украдене щастя» (1893) І.Я. Франка
100 років збірці поезій «Під осінніми зорями» (1918) М.Т. Рильського
100 років збірці поезій «Сонячні кларнети» (1918) П.Г.Тичини
95 років збірці казок «Нечиста сила» (Львів, 1923) В.К.Королів-Старого
90 років оповіданню «Мужицька арифметика» (1928) С.В. Васильченка
90 років п'єсі «Мина Мазайло» (1928) М.Г.Куліша
80 років збірці «В бур'янах» (посмертне видання 1938 р.) С.В.Васильченка
55 років роману «Тронка» (1963) О.Т.Гончара
55 років оповіданню «Маленьким про великого Тараса» (1963) О.Д.Іваненко
55 років казці «Цар Плаксій і Лоскотон» (1963) В.А.Симоненка
50 років роману «Собор» (1968) О.Т. Гончара
50 років роману «Диво» (1968) П.А. Загребельного
50 років роману «Посол Урус – шайтана» (1968) В.К. Малика
50 років казці «Як Барвінок та Ромашка у вирій літали» (1968) Б.Й. Чалого
45 років трилогії «Тореадори з Васюківки» (1973) В.З.Нестайка
45 років збірці для дітей «Де найкраще місце на землі» (1973) В.Д.Павличка
30 років повісті-казці «Незнайомка з країни Сонячних Зайчиків» (1988) В.З.Нестайка

Твори-ювіляри зарубіжних письменників

- 665** років «Декамерон» Джованні Боккаччо.
485 років «Гаргантюа і Пантагрюель» Франсуа Рабле.
425 років «Приборкання норвливої» Вільям Шекспір
210 років «Фауст» Гете
200 років «Паломництво Чайльд Гарольда» Джорджа Байрона
190 років поема «Полтава» Олександра Пушкіна
180 років казка «Стійкий олов'яний солдатик», Р. Х. Андерсена.
180 років «Пригод Олівера Твіста». Чарльз Діккенс
175 років «Золотий жук», Едгар По
170 років «Домбі і син» Чарльза Діккенса
160 років казка «Червоненька квіточка» Аксакова С.Т.
150 років «Діти капітана Гранта» Жуля Верна
140 років «Пятнадцятирічний капітан» Жуля Верна
140 років «Острів скарбів» Роберта Стівенсона

**Державні, народні, професійні, громадські та літературні свята
СІЧЕНЬ**

1

Новий рік

3

120 років від дня народження Володимира Миколайовича Сосюри (1898–1965), українського поета.

6

Святвечір. Багата кутя.

7

Різдво Христове

8

80 років від дня народження Василя Семеновича Стуса (1938–1985), українського поета і перекладача

11

100 років від дня народження Яра Славутича (1918-2011), українського поета в Канаді

12

390 років від дня народження Шарля Перро (1628–1703), французького поета і критика

13

Щедра кутя

14

Новий рік за старим стилем

18

Святвечір водохресний. Голодна кутя

19

Богоявлення Господнє. Водохреще

21

100 років тому (1918) Всенародні збори в Хусті ухвалили приєднати Закарпаття до Української Народної Республіки

22

День Соборності України

100 років від дня утворення Української Народної Республіки

230 років від дня народження Джорджа Байрона (1788–1824), англійського поета

100 років від дня прийняття IV Універсалу Української Центральної Ради (1918)

85 років від дня народження Анатолія Юрійовича Мокренка (1933),

українського співака

23

235 років від дня народження Стендаля (Анрі-Марі Бейль) (1783–1842), французького письменника, автора психологічних романів («Червоне і чорне»)

25

День

Тетяни

80 років від дня народження Володимира Семеновича Висоцького (1938–1980), російського поета, актора

27

Всесвітній день вшанування жертв Голокосту

29

День пам'яті Героїв Крут (100 років бою під Крутами (1918), що відбувся під час наступу більшовицьких військ на Київ)

85 років тому вийшов перший номер журналу «Радянська література». Тепер журнал «Вітчизна»

ЛЮТИЙ

1

65 років від дня народження Павла Ананійовича Дворського (1953), українського співака, композитора

3

100 років від дня народження Любові Василівни Забашти (1918–1990), української поетеси

4

Всесвітній день боротьби з раком

8

190 років від дня народження Жюль Верна (1828–1905), французького письменника, мандрівника, мореплавця, творця класичних пригодницьких романів («Діти капітана Гранта»)

90 років від дня народження В'ячеслава Васильовича Тихонова (1928-2009), російського кіноактора

9

235 років від дня народження Василя Андрійовича Жуковського (1783–1852), російського поета, перекладача та художника

10

120 років від дня народження Бертольда Брехта (1898–1956), німецького письменника, теоретика мистецтва, театрального і громадського діяча

14

День Святого Валентина. Свято всіх закоханих

15

День вшанування учасників бойових дій на території інших держав

Стрітення Господнє

20

День Героїв небесної Сотні

Міжнародний день боротьби за соціальну справедливість у суспільстві

130 років від дня народження Василя Олександровича Барвінського (1888–1963), українського композитора, піаніста і музикознавця

21

Міжнародний день рідної мови

БЕРЕЗЕНЬ

1

100 років тому (1918) Українська Центральна Рада прийняла закони про Державний герб УНР (тризуб), грошову систему, громадянство

2

195 років від дня народження Костянтина Дмитровича Ушинського (1823–1871), російського педагога, основоположника наукової педагогіки й народної школи в Росії

3

Всесвітній день письменника

4

340 років від дня народження Антоніо Вівальді (1678–1741), італійського композитора

5

115 років від дня народження Наталії Львівни Забіли (1903–1985), української поетеси, драматурга

6

90 років від дня народження Габрієля Гарсія Маркеса (1928), колумбійського письменника, журналіста і громадського діяча

8

Міжнародний жіночий день

9

День народження Т.Г.Шевченка (1814–1861), українського поета, художника, мислителя

13

130 років від дня народження Антона Семеновича Макаренка (1888–1939), українського педагога і письменника

20

190 років від дня народження Генріка Ібсена (1828–1906), норвезького драматурга, поета

21

Міжнародний день ліквідації расової дискримінації

Всесвітній день поезії

22

Всесвітній день водних ресурсів

27

Міжнародний день театру

28

150 років від дня народження Максима Горького (Пешков Олексій Максимович) (1868–1936) – російського письменника, автора романів «Життя Кліма Самгіна», «Мати», повістей, нарисів і статей.

29

290 років від дня народження Кирила Григоровича Розумовського (1728–1803), останнього гетьмана України, графа, генерал-фельдмаршала

КВІТЕНЬ

1

День сміху

Міжнародний день птахів

3

110 років від дня народження Степана Івановича Олійника (1908–1982), українського поета, гумориста і сатирика

100 років від дня народження Олеся Терентійовича Гончара (1918–1995), українського письменника, громадського діяча

4

День створення НАТО (1949)

200 років від дня народження Томаса Майна Ріда (1818–1883), англійського письменника

7

Всесвітній день здоров'я

11

Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів

12

Всесвітній день авіації і космонавтики

15

175 років від дня народження Генрі Джеймс (15.04.1843) – американського прозаїка, який більшу частину життя жив у Британії

18–22 Дні заповідників і національних парків

18

Міжнародний день пам'яток і визначних місць

День пам'яток історії та культури

21

День довкілля (III субота)

22

Всесвітній день Землі

23

Всесвітній день книги і авторського права

26

День Чорнобильської трагедії

30

135 років від дня народження Ярослава Гашека (1883–1923), чеського письменника

ТРАВЕНЬ

1

День міжнародної солідарності трудящих. День Праці

3

Всесвітній день свободи преси

5

190 років від дня народження Ганни Барвінок (1828–1911), української письменниці

8

100 років від дня народження Миколи Тимофійовича Лисенка (1918), українського домриста, диригента

9

День Пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої Світової війни.

13

День матері

15

Міжнародний день родини

Всеукраїнський день сім'ї

170 років від дня народження Віктора Михайловича Васнецова (1848–1926), російського живописця

16

145 років від дня народження Павла Петровича Скоропадського (1873–1945), українського державного і політичного діяча, воєначальника, гетьмана України (1918)

17

Всесвітній день інформаційного суспільства

День Європи

День науки

110 років від дня народження Леоніда Соломоновича Первомайського (1908–1973), українського письменника

18

Міжнародний день музеїв

19

День науки

21

Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку

29

Міжнародний день миротворців

31

Всесвітній день без тютюну (проти тютюнопаління)

ЧЕРВЕНЬ

1

Міжнародний день захисту прав дітей.

4

Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії.

5

Всесвітній день навколишнього середовища.

6

День журналіста.

17

Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухами.

18

90 років від дня народження Сергія Петровича Плачинди (1928-1913), українського письменника.

20

Всесвітній день біженців.

22

День Скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні.

120 років від дня народження Еріха Марії Ремарка (1898–1970), німецького прозаїка XX ст.

23

День державної служби ООН.

26

Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотиками та їх незаконним розповсюдженням.

Міжнародний день у підтримку жертв тортур.

28

День Конституції України.

29

День молоді

ЛИПЕНЬ

1

День архітектури

3

135 років від дня народження Франца Кафки (1883–1924), австрійського письменника, австро-угорського походження

7

Різдво Іоанна Предтечі. Свято Івана Купала.

30 років з дня заснування (1988) Української Гельсінської Спілки.

8

День родини.

10

100 років від дня народження Джеймса Олдріджа (1918), англійського письменника і громадського діяча.

12

День Святих Апостолів Петра і Павла

190 років від дня народження Миколи Гавриловича

Чернишевського (12.07.1828) – російського філософа-матеріаліста, письменника, критика .

16

110 років від дня народження Василя Барки (1908–2002), українського письменника і літературознавця у США.

18

85 років від дня народження Євгена Олександровича Євтушенка (1933), російського поета, перекладача, публіциста.

27

170 років від дня народження Ганса Гофмана (27.07.1848) – німецького письменник, поет, педагога

28

День хрещення Русі-України

30

200 років від дня народження Емілі Бронте (30.07.1818) – англійської поетеси і письменниці

СЕРПЕНЬ

1

105 років з дня смерті Лесі Українки (1871–1913), української поетеси.

2

День пророка Іллі.

4

140 років від дня народження Антіна Володиславовича Крушельницького (1878–1941), українського письменника, критика, журналіста.

9

Міжнародний день корінних народів світу.

12

Міжнародний день молоді.

13

120 років від дня народження Володимира Гнатовича Заболотного (1898–1962), українського архітектора.

14

Медовий (Перший) Спас.

19

Преображення Господнє. Головний (Другий) Спас або Яблуневий Спас

День пасічника.

20

80 років від дня народження Тараса Юрійовича Мельничука (1938–1995), українського поета.

23

Міжнародний день пам'яті жертв работоргівлі та її ліквідації.

День Державного Прапора України.

24

День Незалежності України

28

Успіння Божої Матері.

100 років від дня народження Олени Нилівни Яблонської (1918), українського живописця, графіка.

ВЕРЕСЕНЬ

1

День знань

8

Міжнародний день солідарності журналістів.

Міжнародний день грамотності.

95 років від дня народження Расула Гамзатовича Гамзатова (1923), аварського поета, громадського діяча.

9

190 років від дня народження Льва Миколайовича Толстого (1828–1910) – видатного російського прозаїка-реаліста, філософа, просвітителя ,

11

Усікновення глави Іоана Предтечі.

13

День фізичної культури і спорту.

День українського кіно.

21

Всесвітній день миру

27

Міжнародний день туризму.

28

215 років від дня народження Промпера Меріме (28.09.1803) – французького письменника, майстра новел

100 років від дня народження Василя Олександровича Сухомлинського (1918–1970), українського педагога.

30

Всеукраїнський день бібліотек

ЖОВТЕНЬ

1

Міжнародний день музики

5

Всесвітній день вчителів, День працівників освіти

8

День юриста

14

Свято Покрова Пресвятої Богородиці

День українського козацтва, День захисника Вітчизни.

17

День студента

Міжнародний день боротьби за ліквідацію бідності

18

100 років з дня створення Української Національної Ради

ЗУНР–ЗО УНР (1918) – вищого законодавчого органу Західно-Української Народної Республіки – Західної Облaсті

Української Народної Республіки

19–25 жовтня – 170 років з дня проведення Собору руських учених (1848) – першого з'їзду діячів української науки, освіти і культури Галичини

21

185 років від дня народження Альфреда Бернгарда Нобеля (1833–1896), шведського інженера–хіміка і підприємця

30

День пам'яті жертв політичних репресій

31.10–1.11

100 років з часу Листопадового повстання (1918), українського національно–визвольного повстання у Львові, внаслідок якого було утворено Західноукраїнську Народну Республіку

ЛИСТОПАД

1

120 років від дня народження Дмитра Івановича Бедзика (1898–1982), українського письменника

2

310 років від часу Батуринської трагедії

6

Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів

9

День української писемності та мови

День працівників культури та майстрів народногомистецтва

200 років від дня народження Івана Сергійовича Тургенєва (1818–1883) – класика російської прози

10

Міжнародний день бухгалтера

13

100 років від часу створення Директорії, уряду створеному в Україні 1918 р і очолюваного В. Винниченком та С. Петлюрою

16

Міжнародний день толерантності

Всесвітній день пам'яті жертв дорожньо–транспортних пригод

День працівників радіо, телебачення та зв'язку

19

День працівників сільського господарства

День студента

Всесвітній день філософії

20

Всесвітній день дитини

21

День Гідності та Свободи

Всесвітній день телебачення

22

День пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій

День Свободи

23

110 років від дня народження Миколи Миколайовича Носова (1908–1976), російського письменника, автора знаменитої трилогії «Незнайко»

25

Міжнародний день боротьби за ліквідацію насилля над жінками

180 років від дня народження Івана Семеновича Нечуя–Левицького (1838–1918), українського письменника

27

Встановлено Нобелівську премію (1895)

155-ліття від дня народження української письменниці Ольги Кобилянської (1863-1942)

29

240 років від дня народження Григорія Федоровича Квітки–Основ'яненка (1778–1843), українського письменника

ГРУДЕНЬ

1

Всесвітній день боротьби зі СНІДом

Акт проголошення незалежності України (1991)

100 років від дня народження Платона Іларіоновича Майбороди (1918–1989), українського композитора

3

Міжнародний день інвалідів

4

Введення у храм Пресвятої Богородиці

5

140 років від дня народження Олександра Олеся (1878–1944), українського поета

205 років від дня народження Федора Івановича Тютчева (1803–1873) –російського поета, дипломата, публіциста.

6

День Збройних сил України

8

150 років від часу заснування (1868) «Просвіти» – культурно–освітньої громадської організації в Україні

9

410 років від дня народження Джона Мільтона (1608–1674), англійського поета, публіциста, політичного діяча

10

День прав людини

11

Всесвітній день боротьби зі СНІДом

Міжнародний день гір

100 років від дня народження Олександра Ісаєвича Солженіцина (1918–2008) російського письменника-дисидента, лауреат Нобелівської премії (1970р.)

12

90 років від дня народження Чингіза Айтматова (1928), киргизького письменника, громадського діяча

14

День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

17

110 років від дня народження Юрія Володимировича Шевельова (1908), українського мовознавця, мистецтвознавця і літературознавця

18

Міжнародний день мігрантів

19

Свято Миколая—чудотворця

20

День солідарності людей

22

185 років від дня народження Марка Вовчка (1833–1907), української і російської письменниці

24

220 років від дня народження Адама Бернарда Міцкевича (1798–1855), польського поета, діяча національно—визвольного руху

26

120 років від дня народження Євгена Павловича Плужника (1898–1936), українського письменника.

Рекомендуємо включити в плани роботи

Обласні заходи

1. **Обласний конкурс серед публічних бібліотек** «Успішна бібліотека – дієва громада». березень– вересень
2. **Ярмарок бібліотечних проектів** «Сучасні проекти для зміцнення громади». вересень
3. **Обласний форум бібліотекарів Хмельниччини**. Вересень
4. **День керівника** «Управління та організація діяльності бібліотек новий формат». Грудень

5. **Обласні літературно-мистецькі свята протягом року** Заходи з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників

1. **Літній клуб бібліотечного менеджера (обласний семінар директорів ЦБС, ЦРБ, ЦМБ, центральних бібліотек ОТГ)** «Роль центральних бібліотек в консолідації зусиль публічних бібліотек регіону» на базі бібліотек Теофіпольського та Білогірського районів (червень).

- **“Книга року 2018”** (за програмою НБУ, вересень-жовтень).
 - **“Якість обслуговування в бібліотеках: думка читача”** (за програмою Хмельницької ОДБ, липень-жовтень).
 - **Всеукраїнський конкурс “Лідер читання”** (за планом НБУ для дітей на 2018 р.).
 - **Всеукраїнський тиждень дитячого читання**. Урочисте відкриття проводиться на базі бібліотеки с.Дружне Красилівського району (березень). (ОДБ)
 - **Обласний квест “Знання прав – формула успіху”** в рамках Року реалізації правопросвітницького проекту “Я маю право” (серпень-листопад). (ОДБ)
 - **Обласний онлайн-марафон “Хмельниччина читає Шевченка”** (березень). (ОДБ)
 - **Шевченківські читання “Юнь шанує Кобзаря”** (травень). (ОДБ)
 - **Обласний конкурс знавців рідної мови “Мово українська, гордосте моя”** (серпень-листопад). (ОДБ)
- Олесь Гончар мить і вічність: обласний Місячник популяризації О.Гончара серед молоді. Відкриття на базі Кам'янець-Подільської міської ЦБ. (ОЮБ) - квітень
- «Пам'яті героїв Крут»: обласна молодіжна ювілейна вахта пам'яті (ОЮБ) - січень

- Українське слово проситься до тебе: виїзні зустрічі з українськими письменниками, журналістами, презентації

українських видавництв та видань, організація фестивалів книг.

- До рідних витоків: обласний молодіжний квест в рамках Року збереження культурної спадщини. (ОЮБ)

Районні заходи

1. Районний конкурс знавців рідної мови “Мово українська, гордосте моя” серпень-листопад
2. Районний онлайн-марафон «Ярмолинеччина читає Шевченка»
3. Районний конкурс «Успішна бібліотека –дієва громада» березень-вересень
4. Районний конкурс «Найкращий читач Хмельниччини 2018» на базі Ярмолинецької РДБ. березень-квітень
5. Районний ярмарок бібліотечних проєктів «Сучасні проєкти для зміцнення громади». вересень
6. Відкриття районного Тижня дитячого читання проводиться на базі Ярмолинецької РДБ. березень
8. «Пам’яті героїв Крут»: районна молодіжна ювілейна вахта пам’яті (ОЮБ) - січень
9. Українське слово проситься до тебе: виїзні зустрічі з українськими письменниками, журналістами, презентації українських видавництв та видань, організація фестивалів книг.
10. До рідних витоків: обласний молодіжний квест в рамках Року збереження культурної спадщини. (ОЮБ)

Соціологічні дослідження:

1. «Стан та аналіз діяльності бібліотек ОТГ» (загальнообласне дослідження) протягом року
2. «Вивчення потреб працівників бібліотек для розширення професійного профілю» (загальнообласне дослідження) березень – червень
3. «Вивчення хронологічного складу бібліотечних фондів публічних бібліотек області» (загальнообласне дослідження) протягом року
4. «Краща книга Хмельниччини 2017» до Всесвітнього дня книги та авторського права (анкетування) березень – квітень
5. «Стан інформатизації бібліотек області» (щорічна маркетингова розвідка) березень-жовтень
6. «Методична діяльність центральних бібліотек в умовах реформ» (моніторинг) III кв.

7. «Аналіз даних електронної системи моніторингу в публічних бібліотеках» (моніторинг) I – II квартал

8. «Підвищення кваліфікації бібліотечних спеціалістів області» (щоквартальний моніторинг в рамках онлайн клубу «Сучасний методист») Щоквартально

Всеукраїнському соціологічному дослідженні «Бібліотека і громада: рух назустріч» (березень – вересень);

- Всеукраїнському анкетування «Користувач бібліотеки – 2018» (лютий – червень);

Районні дослідження

Районне дослідження «Що читаємо? Як читаємо?»

Анкетування «Користувач бібліотеки – 2018» (лютий-травень)

Заходи з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників

• **Обласний фокус-семінар заступників директорів ЦБС** з питань обслуговування дітей, завідуючих районними, міськими, бібліотеками для дітей, центральними бібліотеками ОТГ “Моделювання бібліотечного обслуговування дітей” з виїздом до Нетішинської міської бібліотеки для дітей (травень). (ОДБ)

• **Менеджмент-практикум** завідуючих районними та центральними міськими бібліотеками для дітей “Спеціалізовані бібліотеки для дітей: функціонування, перетворення та перспективи розвитку” (листопад). (ОДБ)

• **Школа професійного розвитку** “Ідеї. Практика. Досвід” для працівників сільських бібліотек, що обслуговують дітей (червень). (ОДБ)

• **Заняття онлайн-школи** “ІТ в бібліотеці для дітей” (щоквартально). (ОДБ)

Зональні вебінари:

“Модернізація бібліотечного обслуговування дітей: орієнтири та ініціативи” (квітень). (ОДБ)

“Активні форми роботи бібліотек з читачами-дітьми: сучасні реалії та нові виклики” (жовтень). (ОДБ)

2. **Лабораторія професійної майстерності методиста** «Роль методичної служби у сучасному бібліотечному процесі» на базі бібліотек м. Хмельницького. (листопад)

3. **Семінар** «Організація бібліотечного обслуговування в об’єднаних територіальних громадах». (березень)

4. **Семінар–практикум працівників відділів комплектування «Впровадження УДК. Систематизація документів».** (квітень)

5. **День обласної бібліотеки для працівників публічних бібліотек** на базі Красилівської та Чемеровецької ЦБ (березень, жовтень)

6. **Зональний семінар-практикум «Сільська бібліотека – платформа регіонального туризму»** на базі бібліотек Віньковецького, Старокостянтинівського, Славутського районів. (липень, серпень, жовтень)

7. **Вебінари:** – для ІТ-спеціалістів бібліотек:

«Використання хмарних технологій бібліотеками» (квітень);

«Система автоматизації бібліотек ІРБІС» (серпень);

– для бібліографів

«Довідково-бібліографічне обслуговування населення.

Онлайн-послуги для користувачів» (серпень).

В рамках реалізації обласної програми

«Обласна бібліотека – бібліотекам села» плануємо:

1. **Бібліодень сільського бібліотекаря в ОУНБ** «Сільська бібліотека – центр громади: сучасне бачення якісного обслуговування» з виїздом в сільську бібліотеку Розсошанської ОТГ. (липень)

2. **Цикл тренінг-семінарів в рамках творчої студії** «Сучасна бібліотека: нові вимоги, нові можливості» на базі бібліотек Волочиського, Кам'янець-Подільського, Старосинявського районів. (травень, червень, серпень)

3. **Майстер-клас «Бібліотечне обслуговування – нова реальність»** для бібліотечних працівників Летичівської ОТГ. (жовтень)

4. **Тренінг «Медіаграмотність в бібліотеці: застосовуємо на практиці»** для бібліотечних працівників м. Кам'янець-Подільського. (квітень)

5. **Вебінари:** – «Проектна діяльність бібліотеки: залучення позабюджетного фінансування»;

– «Нові бібліотечні послуги з використанням інформаційних технологій»;

– «Ігровікація в бібліотечній діяльності»;

– «Сучасні аспекти краєзнавчої роботи публічної бібліотеки»;

«Краєзнавчий аспект в системі бібліотечного обслуговування»;

«Менеджмент в соціальних мережах».

сний методист») Щоквартально .

Графік проведення районних заходів з підвищення кваліфікації

№ п/п	Назва заходу	Форма заходу	Місце проведення	Час проведення
Районні семінари				
1	«Інформаційне забезпечення потреб сільської громади: нові підходи».	бібліодень	ЦРБ	II квартал
2	«Популяризація послуг е-урядування серед жителів громади»	Семінар-тренінг	ЦРБ	I квартал
3	Робота бібліотек в соціальних мережах і в засобах масової інформації»	Семінар-практикум	ЦРБ	III квартал
4	Планування роботи: нове бачення та динаміка змін у контексті сучасних реалій»	Семінар	ЦРБ	IV квартал
5.	УДК впровадження, основні поняття	Семінар-практикум	ЦРБ	I квартал
Школа професійної майстерності (зональна)				
1	«Складові успіху: професіоналізм та креативність»	Лабораторія професійної майстерності	б/ф. с. Глушківці	I квартал
2	Сучасна бібліотека: її роль у вихованні національної свідомості та патріотизму»	Семінар-практикум	б/ф. с. Кадиївка	II квартал
3	«Досвід кожного-багатство всіх: робота клубів за інтересами»	Майстер-клас	б/ф. с. Сутківці	III квартал
4.	Підліток в бібліотеці: нові форми і методи масової роботи»	Практикум	Міська	II квартал

Школа бібліотекаря-початківця				
1	«Як живеш, сільська бібліотека»	Година запитань та відповідей	ЦРБ	I квартал
2	Імідж сучасного бібліотекаря	Семінар-тренінг	ЦРБ	II квартал
3	«Професіоналізм плюс традиція»	Майстер-клас	Нове Село Томашівка	III квартал
4	«Я пропоную свій досвід»	День творчої ініціативи	ЦРБ	IV квартал
Методичні дні				
1.	Бібліотекар і читач: спілкування, взаєморозуміння, співпраця»	День фахівця	ЦРБ	січень
2.	«Сільська бібліотека у форматі сучасності»	Методичний день	ЦРБ	травень
3.	Сучасні аспекти діяльності б-ки на допомогу екологічному вихованню населення.	Методичний міст	ЦРБ	квітень
4.	«Планування та звіт - 2019	Методичне інформбюро	ЦРБ	грудень
Школа сучасного бібліотекаря				
1.	Інтернет і сучасний користувач - нові можливості для якісного обслуговування	Тренінг	ЦРБ	березень
2.	Друковані видання сільської бібліотеки	Тренінг	ЦРБ	червень
3.	Впровадження нових бібліотечно-інформаційних послуг	Тренінг	ЦРБ	2 р. на місяць

Графік комплексних вивчень у бібліотеках району

Буйволівці – I квартал
Корначівка - I квартал
Михайлівка – II квартал
Соснівка – II квартал
Сутківці – III квартал
Шарівка - III квартал

Графік переобліків книжкового фонду

Згідно перспективного плану переобліків книжкових фондів Ярмолинецької ЦБС на 2016 - 2020 рр. провести переобліки книжкових фондів та **надати відповідні документи у наступних місяцях** у таких бібліотеках:

1. Монастирок- лютий
2. Іванківці – березень
3. Шарівка- березень
4. Кадиївка – липень
5. Михайлівка - серпень
6. Соколівка – жовтень
7. Ясенівка – жовтень
8. Відділ УФКФіК – листопад

Включити в плани роботи в 2018 році

Вивчення книжкового фонду

У 2018 році провести вивчення книжкового фонду відділів **технічної літератури.**

Вивчення провести **аналітичним методом.**

Поповнення книжкового фонду

У 2018 році триває **акції «Подаруй бібліотеці книгу»** та **«Бібліотека українського воїна».**

Передбачити кошти в місцевому бюджеті на поповнення книжкових фондів.

Передплата періодичних видань на 2018-2019 роки.

Зміцнення матеріально-технічної бази бібліотеки

Придбання комп'ютерного обладнання

Підключення до мережі Інтернет

Облаштування інтер'єру бібліотеки

Ремонт бібліотеки

Облаштування краєзнавчих кімнат та куточків

Документи, які необхідні для звітності 2017

1. Форми 6-НК (заповнюються у методичному відділі)
2. Інформація (пояснювальна записка) про роботу бібліотеки за 2017 р. (*зразок написання див. у Діловому блокноті №9*)
3. Сумарні книги, накладні
4. Інвентарні книги (останню)
5. Акти на списання періодики
6. **Формуляри (дитячі, дорослі)**
7. **Чернетки**
8. Щоденники роботи
9. Документація на масову роботу
10. Документація клубів за інтересами
11. Довідки з сільської ради завірені печаткою та підписом голови:
 - ✓ про кількість населення (в розрізі населених пунктів сільської ради);
 - ✓ надходження та використання коштів (платні, позабюджетні та бюджетні);
 - ✓ передплата періодичних видань (назва, на який період, ціна)
 - ✓ довідка про ремонти та опалення
12. Замовлення на передплату періодики (або абонементи)
13. Вивчення фондів (сільсько - господарської літератури)
14. Літопис села (заповнені за 2017 рік)
15. Історія бібліотеки (заповнені за 2017 рік)
16. Видавнича продукція.
17. Дані до додаткових відомостей:
 - кількість пенсіонерів по віку
 - кількість інвалідів
 - відвідування масових заходів в бібліотеці
 - відвідування масових заходів за межами бібліотеки

Порядок здачі звітів 2017

1. Провідний редактор (Гриб Л.М.)
2. Директор ЦБС (Слободян О.Л.)
3. Головний краснавець (Москаленко В.М.)
4. Заступник директора по роботі з дітьми (Божик С.А.)
5. Методист (Черевуля А.)

Незвичайні, нетрадиційні дати і свята

- 1 січня - Всесвітній день Миру, День всесвітніх молитов за мир
- 1 січня - Всесвітній день імунітету
- 1 січня – Всесвітній день кішок
- 3 січня - День соломинки
- 5 січня - Міжнародний день скаутів
- 11 січня - Всесвітній день "спасибі"
- 15 січня - День народження Вікіпедії
- 21 січня - Міжнародний день обіймів
- 2 лютого - День Сурка
- 11 лютого - Всесвітній день хворого
- 17 лютого - День спонтанного вияву доброти
- 19 лютого - Всесвітній день китів
- 1 березня - Всесвітній день котів
- 2 березня - Міжнародний день боїв подушками
- 4 березня - День народження міні-спідниці
- 9 березня - День народження ляльки Барбі
- 14 березня - Міжнародний день числа "Пі"
- 4 квітня - День св. Ісидора (покровителя Інтернету)
- 6 квітня - День мультфільмів
- 29 квітня - Міжнародний день танцю
- 3 травня - День сонця
- 14 травня - Всесвітній день справедливості торгівлі
- 31 травня - Всесвітній день блондинок
- 6 липня - Всесвітній день поцілунків
- 11 липня - Всесвітній день шоколаду
- 5 серпня - Міжнародний день світлофора
- 13 серпня - Всесвітній день шullyги
- 13 серпня - День везіння
- 24 серпня - День народження картопляних чіпсів
- 25 серпня - Міжнародний день глухонімих
- 5 вересня - Міжнародний день грамотності
- 9 вересня - Міжнародний день краси
- 19 вересня - День народження смайла
- 22 вересня - День без автомобілів
- 26 вересня - Всесвітній день серця
- 30 вересня - День усиновлення
- 7 жовтня - Всесвітній день посмішки
- 10 жовтня - День шефа

15 жовтня - Всесвітній день сільських жінок
15 жовтня - Міжнародний день білої тростини
15 жовтня - Всесвітній день миття рук
16 жовтня - Міжнародний день їжі
21 жовтня - День яблука
3 листопада - Всесвітній день чоловіків
8 листопада - Міжнародний день КВН
13 листопада - Міжнародний день сліпих
16 листопада - Міжнародний день толерантності
18 листопада - День народження Діда Мороза
19 листопада - Всесвітній день туалету
21 листопада - Всесвітній день відмови від куріння
21 листопада - Всесвітній день привітань
5 грудня - Всесвітній день волонтерів
9 грудня - Міжнародний день боротьби з корупцією
10 грудня - Всесвітній день футболу
10 грудня - День Нобеля
11 грудня - Міжнародний день танго
11 грудня - День благодійності
15 грудня – Міжнародний день чаю
19 грудня – Міжнародний день допомоги бідним
26 грудня – День подарунків

Згідно вказаних дат бібліотекам рекомендується планувати і проводити заходи до цих дат та подій. Це придасть бібліотеці креативності, цікавості, залучить нових користувачів, особливо в клубах за інтересами та з відвідувачами – дітьми.

Нові форми роботи

Пропонуємо ознайомитись та по можливості впроваджувати в практику роботи бібліотек цікаві нові форми масової роботи:

Акорд літературний. Акорд – гармонійне поєднання кількох голосів або звуків. Стосовно бібліотечної справи – захід, присвячений кільком письменникам.

Арт-зустріч – зустріч творчими людьми-митцями

Арт-година – година мистецтва.

Асорті – захід з набором різноманітних тем, форм роботи.

Балаганчик – маленьке веселе дійство подібне по духу до народного свята.

Бібліобар – форма заходу, під час якого у вигляді «частування»

пропонуються різноманітні книги та/або періодичні видання. **Бібліомікс** (від англ. *mix* – змішувати) – тематичний бібліографічний огляд, до якого включають різноманітні бібліотечні документи: книги, періодичні видання, відео-, кіно-, фоно-, фотодокументи, електронні видання, плакати, посилання на інформаційні ресурси тощо.

Бібліопікнік – акція, що найчастіше проводиться на свіжому повітрі в рамках літніх читань. Користувачам пропонують різноманітні книжкові «частування» з цікавими назвами (бутерброд «Книжковий», «Шашлик-Всезнайко», Арт-десерт тощо). Іноді бібліотечний пікнік організовують і в приміщенні бібліотеки, потурбувавшись про створення відповідної атмосфери.

Бібліотечний бульвар – захід, що проводиться на одній чи кількох вулицях населеного пункту з метою рекламування книги, бібліотеки і читання

Бібліофорсаж – захід з вивчення правил вуличного руху.

Бібліофреш – (фреш, в перекладі з англ. означає свіжий) бібліографічний огляд книжкових новинок.

Гойдалки дискусійні – обговорення двома командами якої-небудь проблеми, питання.

Глобус літературний – розповідь про письменників з різних країн

Дебют літературний – захід, на якому автор вперше представляє свою творчість.

Дежа-вю – невідоме про відомі, вже знані, читачі твори.

Ерудит-шоу – гра у формі вікторини, конкурсу знавців з різних предметів.

Естет-шоу – розважальна програма, присвячена мистецтву.

Етюд бібліографічний – невеликий захід, присвячений якомусь окремому питанню бібліографії.

Літературний диліжанс - це гра, яка проводиться у вигляді подорожі за творами окремого автора або групи авторів.

Пеленг – пошук нових літературних імен, читачів.

Подіум літературний – урочистий, величавий прохід по сцені учасників у яскравих костюмах, що демонструють кращі книги, літературних героїв, обкладинок книг.

П'ять хвилин з мистецтвом – це цікава форма, яка дозволяє регулярно спілкуватися з музикою, поезією, живописом та іншими видами мистецтва.

Респект-зустріч – зустріч з авторитетною людиною.
Ретро-погляд – мандрівка у минуле.
Ринг правовий – гра-змагання двох команд на краще знання права.
Сміх-тайм – захід до дня сміху.
Ток-шоу – на обговорення виноситься яке-небудь філософське питання (наприклад: що таке любов). Учасникам пропонується обговорити кілька життєвих ситуацій, розіграних сценками.
Бібліотекар керує обговоренням.
Торг інформаційний – читачі розповідають
Фант-вечір-новорічний святковий захід.
Феєрія – дійство пишого казкового змісту, чарівне видовище.
Формула успіху – зустріч з цікавою успішною людиною.
Чародій-вечір – вечір під Новий рік

Використай у роботі

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про припинення використання Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десятикової класифікації» від 22 березня 2017 року № 117 рекомендуємо включити в плани роботи заходи по впровадженню УДК бібліотеками.

Важливим для планування діяльності бібліотеки є Указ Президента України (№ 334/2015 від 12 червня 2015 року) "Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді" на 2016-2020 роки» з метою виховання патріота України, утвердження любові до Батьківщини, **патріотичної свідомості**, пошани до видатних вітчизняних історичних діячів, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків, рекомендуємо запланувати:

- Проект-обговорення «Прочитай книгу про війну»;
- Патріотичні бесіди:
 - «Волонтери – рятівники і помічники воїнів в зоні АТО»;
 - «Волонтер – це стан душі»;
 - «Волонтери: пліч-о-пліч із захисниками України»
- «Герої, що творять сьогодення»
- Добродійні акції:
 - «Яким є патріот України»;

- «Герої нашого часу»;
- «Бібліотека воїна. Подаруй книгу»;
- «За мирну Україну»
- «Ми віримо в Україну»
- Презентації нових книг, які надійшли в бібліотеку:
- «Майдан на сторінках книг»;
- «Неоголошена війна»
- Книжкові виставки:
- про визволення району (міста);
- однієї книги;
- література про героїзм та патріотизм
- Зустрічі з військовими, волонтерами;
- «Спільними зусиллями; З вірою в серці»
- Перегляди (документальних) фільмів патріотичної тематики.
- МАЙДАН. Хроніка тривожних днів (До Дня Героїв Небесної Сотні)

Впровадження сучасних технологій в обслуговування читачів: створення клубів за інтересами, тематичних блогів, сторінок в соціальних мережах «Що творимо в бібліотеці?», «Сучасні письменники Подільського краю» тощо.

Форми роботи що базуються на використанні нових ІТ та інтелектуальні продукти (послуги), що можна включити в план роботи на наступний рік:

- ✓ інтернет-канікули;
- ✓ огляди ресурсів Інтернету;
- ✓ електронні виставки;
- ✓ віртуальні екскурсії по бібліотеках;
- ✓ слайд-лекції;
- ✓ комп'ютерні презентації;
- ✓ прем'єри дисків;
- ✓ літературні Інтернет-знайомства;
- ✓ мультимедіа-перегляди;
- ✓ подорожі по віртуальних музеях світу;
- ✓ електронні ігротеки;
- ✓ конкурси мультимедіа-творів;
- ✓ відеобесіди, відео-уроки,
- ✓ уроки-навігації;
- ✓ chat-конференції, інтер-слєми, інтернет-мости.

Послуги:

- ✓ путівники по ресурсах;
- ✓ тематичні електронні файли і теки;
- ✓ призначені для користувача інструкції;
- ✓ інформаційні бібліотечні зведення;
- ✓ електронні візитки.

• Активізація **реклами бібліотеки** (в т. ч. інтернет-реклама) бібліотеки:

- ✓ реклама бібліотек та бібліотечних послуг;
- ✓ робота з пропаганди та підтримки читання.

Головним напрямом діяльності бібліотеки залишається робота по **просуванню книги та читання**, залучення користувачів до бібліотеки. Тому, фахівці бібліотек повинні вишукувати і нові форми роботи, такі як:

- ✓ поетичні ринги «Літературний гурман»;
- ✓ літературні диліжанси;
- ✓ досьє;
- ✓ Дні нової книги, книг-іменинників;
- ✓ книжкове дефіле «Сімейний книжковий вихідний»;
- ✓ Дні літературних ігор;
- ✓ дискусійні гойдалки;
- ✓ пошукова гра в форматі **Квест** «Знайди книжку»;
- ✓ бібліопаті «Читаємо разом»;
- ✓ флеш-моб «Бум по bookам»; «Бібліотечний дворик: територія сімейного читання і дозвілля»;
- ✓ читацькі конкурси «Читацькі рекорди», «Шанувальник книг»;
- ✓ комплексні форми просування книги і читання: «День читацьких задовольень», «День з письменником», «День літературного гурмана», «День читача»;
- ✓ літературні фестивалі, марафони.

Рекомендуємо проводити заходи по популяризації поняття **здорового способу життя**:

- ✓ бібліографічний огляд «Я живу! Я люблю життя! », «Бережи життя змолоду»;
- ✓ конкурс «Спорт – вагома складова здоров'я»;
- ✓ години здоров'я «100 порад для здоров'я», «Цікавість ціною в життя», «Секрети здоров'я», «Таємниця еліксиру молодості», Яскравий смак життя»;

- ✓ диспути;
- ✓ інтерактивні ігри.

Так, як 2018 рік оголошено Роком німецької мови, в плани роботи слід включити заходи з популяризації німецької мови. При проведенні заходів пропонуємо використовувати форми бібліотечної роботи:

- книжкові виставки, розкриваючи фонд літератури іноземною мовою;
- анкетування користувачів та працівників бібліотеки;
- конкурси;
- бібліотечні акції та флешмоби;
- зустрічі з цікавими людьми;
- тематичні вечори;
- Skype-спілкування з іноземцями;
- віртуальні подорожі.

Одним з пріоритетних напрямків роботи бібліотек є **краєзнавча діяльність** адже сьогодні, в час духовного відродження країни збільшується інтерес читачів до її історичного минулого, зростає роль краєзнавства. До плану пропонуємо додати:

- Перегляди літератури «Хай слава бойова земляків немеркнучою зіркою в легендах буде жити»
- Цикл книжково-ілюстрованих виставок:
 - виставка-хронограф «Біографія книг – біографія поколінь. Штрихи до портрета земляків»;
 - виставка-подорож «Стежками рідного краю»;
 - виставка-вікторина «Відкрий для себе рідне місто»;
 - фото-виставка «Квітни, мій краю»;
 - виставка-реклама «Нові матеріали про рідний край»;
 - виставка-спогад «Мій край – моя історія жива»
- Історико-культурні години, години цікавої інформації:
 - «Героїчна історія рідного краю»;
 - «Що не край, то звичай»;
 - «Куди б мене дорога не вела, думки мої із рідною землею»
- Віртуальні подорожі по меморіальних місцях, слайд-подорожі;
- Родинне свято «Золото нашого міста»;
- Вечори запитань та відповідей, ділових зустрічей з представниками обласних, районних рад, фахівцями-краєзнавцями, працівниками музеїв

- Зустрічі з ветеранами, вечори вшанування, вечори пам'яті, уроки мужності, історико-патріотичні альманахи, години безсмертя:
 - «Привітаймо визволителів нашого краю»;
 - «Відважні сини мого краю»;
 - «Збережемо пам'ять про подвиг земляків»;
 - «За цвіт життя завдячують селяни полеглим і посивілим солдатам»
- Дні краєзнавця:
 - «І знов хвилює батьківська земля»;
 - «Наш край легендами і славою овіяний»;
 - «Чарівний серцю, милий край»
- День міста (села):
 - «Квітухий край, культури й мови рідної краса»;
 - «Вони прославляли наше місто»;
 - «Віддай землі, де ти народився, і жар серця, і силу рук»
- Краєзнавчі читання «Тобі розкаже сива давнина, як край мій жив, боровся й розвивався»
- Усний історико-краєзнавчий журнал, сторінки якого:
 - «Мистецький край»;
 - «Співці краю»;
 - «Знаменні та пам'ятні дати»;
 - «Провулками старого міста»;
 - «Архітектурні пам'ятки».

При плануванні роботи включіть співпрацю із засобами масової інформації. Висвітлюйте на сторінках ЗМІ та в соціальних мережах діяльність бібліотеки, розповіді про бібліотечні інновації, досягнення, успіхи, нагороди, кращих читачів та відвідувачів, цікаві заходи та події. Активно співпрацюйте з місцевими газетами.

Ретро-погляд «1030 річчя хрещення Київської Русі- України»

Хід заходу

Президент України Петро Олексійович Порошенко видав указ «Про заходи з підготовки та відзначення 1030-річчя хрещення Київської Русі — України» (№214/2017 від 8 серпня 2017 року).

Звучить духовний Гімн України «Боже Великий, Єдиний»,
Музика М. Лисенка, слова О. Кониського

Боже великий, єдиний,

Нам Україну храни,

Волі і світу промінням

Ти її осіни.

Світлом науки і знання

Нас, дітей, просвіти,

В чистій любові до краю,

Ти нас, Боже, зрости.

Молимося, Боже єдиний,

Нам Україну храни,

Всі свої ласки-щедроти

Ти на люд наш зверни.

Дай йому волю, дай йому долю,

Дай доброго світу,

Щастя дай, Боже, народу

І многая, многая літа.

ведучий:

28 липня 2013 року український народ відзначив 1025-ліття з часу свого офіційного хрещення. Ця подія суттєво змінила життя могутньої слов'янської держави, оскільки із запровадженням нової релігії з'явилося багато нового в науці, освіті, мистецтві.

– Давайте пригадаємо, якою була віра наших предків до хрещення?

– Чи збереглися в Україні звичаї або традиції тих часів?

– З ім'ям якого князя пов'язане офіційне хрещення Русі?

Аби дізнатися більше про історію запровадження християнства на Русі, маємо познайомитися з відомим історичним джерелом тих часів – «Повістю минулих літ».

ведучий:

«Повість минулих літ» – це перший літопис, який дійшов до нас, його ще називають «Початковим літописом». До речі, саме він

проливає світло на історію нашого народу від найдавніших часів і до днів життя Нестора Літописця – ймовірно, автора цього твору. Літопис розповідає про початок утворення східнослов'янської держави, про її перших князів. Цікавою є легенда про заснування Києва: апостол Андрій Первозваний під час подорожі по Дніпру пророкував, що на прибережних пагорбах постане місто: «Бачите ви гори сі? Так от, на сих горах возсіяє благодать Божа, і буде город великий, і церков багато воздвигне Бог».

Ведучий:

Нашими давніми предками були східнослов'янські племена, які з давніх-давен жили на території України: поляни, древляни, сіверяни, тиверці, уличі, дуліби, білі хорвати. Тогочасні люди не могли пояснити причину природних явищ, тому поклонялися природі. Єдиного бога слов'яни не визнавали, а вірили в багатьох: бога Сонця – Дажбога, бога грози – Перуна, бога вітру – Стрибога, богиню молодості і краси – Ладу та інших. (Перегляд слайдів).

Язичники не будували храмів, вони збиралися у священних місцях і приносили дари дерев'яним зображенням богів – ідолам.

– Яке значення слово «ідол» має сьогодні?

З часом завдяки торговим контактам, мандрівкам у далекі землі слов'яни дізнаються про інші релігії. Чимало заможних людей – купців, воїнів, членів князівської родини – стають християнами.

А зараз спробуймо здійснити уявну мандрівку в часі. Перенесімося до князівського палацу Володимира Великого у Київ-град.

– Що ми знаємо про цього князя?

– У яких художніх творах вам зустрічалося його ім'я?

Міні-вистава

Діючі особи: Нестор Літописець, Князь Володимир, Грецький філософ, дружинники.

Князь сидить на троні, біля нього двоє дружинників. Входить Нестор Літописець.

Нестор Літописець:

– На восьмий рік князювання Володимира, 986 року, прочули різні народи, що Володимир хоче змінити свою віру. Першими прийшли до Володимира болгари (камські), віри Магометової, за ними німці та іудеї, усі вони вихваляли свою віру й закликали князя її прийняти. Потім прийшов до Володимира грецький філософ і почав таку розмову.

Грецький філософ:

– Чули ми, що приходили з інших земель навертати на віру свою. Але ж бабуся твоя, княгиня Ольга у нас хрещена була. Дозволь княже, розповісти про нашу віру!

Володимир:

– Послухаю охоче!

Нестор Літописець:

Грецький філософ докладно розповів князеві всю історію Старого та Нового заповіту, від створеній світу аж до вознесіння Христового. Володимир уважно все слухав.

Грецький філософ:

– І призначив Бог день, коли прийде з неба й буде судити живих та мертвих і кожному заплатить по ділах його: праведникам призначить царство небесне й красу невимовну, радість безконечну й життя вічне; а грішників засудить на муку безконечну, огненну та на черв'яка безнастанного...

Нестор Літописець:

Сказавши це, філософ показав Володимирі картину; на якій намальований був страшний суд, і показав йому праведників на правім боці, що радісно йшли собі до раю, а на лівім – грішників, засуджених на муку.

Володимир:

– Добре цим, що праворуч, і горе тим, ліворуч.

Грецький філософ:

– Коли хочеш бути з праведниками праворуч – охрестися!

Володимир:

– Підожду ще трохи...

Нестор – літописець:

Володимир щедро обдарував філософа й відпустив його з честю великою. На другий рік, року 987, скликав Володимир народ та й почав радитися.

Володимир:

– Ото приходили до мене магометани, кажучи: прийми віру нашу; потім приходили німці, які також хвалили свою віру; по них приходили іудеї; по всіх прийшли греки – вони всі віри гудили, а хвалили тільки свою; багато набалакали вони, розповідаючи від початку світу; гарні оповідання їхні, кожному любо послухати їх... Говорили вони, що й другий світ буде, а хто прийме їхню віру, той ніби, померши, воскресне і вже ніколи не буде вмирати; а хто

вступить до іншої віри, той на тім світі горітиме в огні... Як ви мені розуму прибавите, що мені порадите?

Дружинники:

— Знаєш, князю, свого ніхто не гудить, а хвалить; коли хочеш добре вивідати, то маєш в себе мужів: пошли вивідати кожного з них, як вони служать Богові.

Нестор Літописець:

Така рада люба була князю та людям. Вибрали 10 чоловік і послали до болгар. Оглянувши все, посланці вернулися. Володимир посилає їх до німців, а звідти до греків. Ті пішли, послушали церковну службу в німців; звідти подалися до Царгорода й прибули до царя. Цар запитав посланців, чого прибули вони; ті розказали, довідавшись про все. цар був радий і велику честь зробив їм того ж дня.

А на ранок послав до патріарха, кажучи: «Прийшли з Русі вивідати віру нашу; накажи прикрасити церкву та служок твоїх (крилос), сам відправ службу, щоб побачили гості славу Бога нашого».. Посли були зачудовані й хвалили службу. По службі царі Василь та Константин прийняли послів і відпустили їх додому з честю та багатими подарунками.

Коли вернулися послы додому, князь скликав раду знову.

Володимир:

— Ось вернулися наші послы; послухаймо, що вони бачили. Кажіть!

Дружинники:

— Побували ми усюди, княже. Та коли прибули ми до греків, нас привели туди, де вони служать Богові своєму, і ми не знаємо, чи на небі, чи на землі були ми — бо ж немає на землі такого виду чи такої краси — не вміємо того сказати; те тільки знаємо, що там Бог перебуває з людьми і служба їхня найкраща над служби всіх земель. А ми не можемо забути краси тієї; як кожна людина, коли спробує солодкого, не приймає потім гіркого, так і нам нема чого тут бути (лишатися при своїй вірі).

Володимир:

— Де ж маємо хреститися? — питає Володимир.

Дружинники:

— Де тобі любо, — відповіла рада.

Учениця:

Не всміхається більше Дажбог,
І Перун — мовчазний, понурий,

І Стрибог не шумить, з вітром не гомонить,
І Лада сумна, мов заснула.

Віра інша, нова опустилась на Русь
І пішла по землі переможно.
Бог єдиний із сонячних світлих небес
Людям шлях освітив словом Божим.

ведучий:

Після запровадження нової віри на Русі почали будувати церкви,
прикрашати їх золотими банями, хрестами, іконами. Церква дбала
про освіту, науку, священники роз'яснювали віруючим основи
християнської моралі.

– Які правила християнської етики вам відомі?

– Чи дотримуємося ми їх нині? Чому?

ведуча:

Володимир – князь великий
Охрестив Киян в Дніпрі,
Потім церкву Десятинну
Він поставив на Горі.

Ведучий:

Знав тебе народ ласкавим,
Називав теж «Сонцем Ясним»,
Бо зробив ти край великим,
А свій люд – багатим, щасним.

ведуча:

Ти зібрав всі Руські землі
Від Кавказу до Карпати –
І від моря аж по Волгу
Став «Великий» панувати.

Ведучий:

Ти віддав у громаді владу
Всім найстаршим громадянам,
Сам став зверхнім судією
Й опікуном всіх підданим.

ведуча:

Християнську вніс ти віру
У народ – мов цвіт обнови,
Що красив нам нашу землю
Світом правди і любові.

ведучий:

І побивши печенігів –
Жив з сусідами у згоді;
Лад поширював в державі
І добробут у народі.

ведуча:

Тож за твого князювання
Край зацвів, як квітка рожі –
І за те ти в нас «Великий».

ведучий:

Після охрещення Володимир прожив ще 28 років. Помер 15 липня 1015 р., проживши 55 літ. Його зараховано до лику святих завдяки хрещенню ним Русі.

Указом Президента України у 2008 році встановлено нове національне свято українського народу – «День Хрещення Київської Русі-України». Воно щорічно відзначається 28 липня в день пам'яті рівноапостольного князя Володимира – просвітителя нашого народу світлом віри Христової.

Бесіда:

– Які джерела допомагають більше дізнатися про історію хрещення Русі?

– Чому церква визнала князя Володимира святим?

– Які норми християнства шанують в усьому світі? Чому?

ведучий.

Християнство змінило культ сили в язичництві на нові моральні цінності, перш за все любов до ближнього, милосердя, всепрощення.

І зараз актуальні принципи рівності перед Богом, любові і прощення. Церква не стала нищити усі язичницькі традиції, зберігши, наприклад, писанки на Великдень, колядування та щедрювання на Різдво.

Християнство ввело Русь до числа провідних європейських країн, сприяло її подальшому розвитку.

Історичний віраж «Бій під Крутами (вшанування пам'яті юнаків, які героїчно загинули у бою під Крутами 29 січня 1918 року)»

1 – й учень: У пам'яті кількох народів зберігається історія про 300 героїв, що загинули, захищаючи свою землю від нападників. У давніх греків це були 300 спартанців при Фермопілах, у грузинів – 300 арагвійців на підступах до Тбілісі, а в українців – 300 козаків під Берестечком та 300 юнаків під Крутами.

2 – й учень: У бою під Крутами полягли київські студенти й учні, що 1918-го стали на захист незалежності своєї Вітчизни.

2 – й учень: Поїзди, проходячи повз цю маленьку станцію, стишують хід, а в день, коли сталася трагедія, тривожно сигналять... Немов будять приспану й присипану порохом забуття за часів СРСР нашу пам'ять про тих, хто поклав голову в цих полях, захищаючи незалежність молодої Української держави. Передчасно зів'ялий цвіт, юні романтики...

3 – й учень: Не наважуючись зустріти ворога у Бахмачі, де перебувало до 2 тис. по-більшовицькому налаштованих робітників, Аверкій Гончаренко наказав відступити до залізничної станції Крути і зайняти оборону. Туди вони дісталися вже 28 січня 1918 р. Позиції, розташовані за кілька сотень метрів від самої станції, були непогано підготовлені для бою.

4 – й учень: На правому фланзі вони мали штучну перешкоду — насип залізничної колії, на лівому — студентська сотня в складі вже наявного там загону почала риття окопів і спорудження земляних укріплень. Командувач загону в Бахмачі Аверкій Гончаренко мав у своєму розпорядженні 4 сотні бійців, переважно студентів та юнкерів. Студентський курінь був поділений на чотири чоти (взводи) по 28-30 чол. Три з них зайняли позиції в окопах, четверта, що складалася з наймолодших та тих, хто не вмів стріляти, перебувала у резерві.

5 – й учень: 16 (29) січня 1918 року на залізничній станції поблизу селища Крути за 130 кілометрів на північний-схід від Києва розпочався бій, який тривав годин із 5 між 4-тисячною

більшовицькою армією Михайла Муравйова та 300-ми київськими студентами, що захищали підступи до Києва.

1 – й учень: Загін матросів Ремньова потрапив під обстріл захисників Крут. З тилу їх підтримував ще й бронепоезд і гармата, які здійснювали виїзди у тил наступаючому ворогові та вели їх обстріл. На залізничній платформі також була гармата сотника Лещенка, якою також стримували наступ більшовиків. Втрачаючи вбитих і поранених, більшовики вперто просувалися вперед. Їх гарматна батарея, що до часу стріляла не досить вдало, зосередила вогонь по українських позиціях. Бій тривав більше 5 годин, українці відбили кілька атак, під час яких понесли значні втрати. Приблизно у цей час на допомогу Ремньову почали надходити інші загони Муравйова (зокрема, 1-й Петроградський загін), а з боку Чернігівської колії підійшов ворожий бронепоезд і почав обстріл обороняючих з тилу.

4 – й учень: Тим часом, за свідченням очевидців, у студентів та юнкерів почали кінчатися набої і скінчилися снаряди для гармати. Наступаючі загони росіян почали обходити позиції обороняючих з лівого флангу — настала небезпека оточення і юнкери зі студентами почали відхід в напрямку Києва. Більшості вдалося відступити на потязі, який їх чекав. Коло станції Бобрик знаходився більший загін під керуванням Симона Петлюри, але отримавши звістку про повстання на заводі Арсенал Петлюра рушив на Київ, оскільки на його думку найбільша небезпека була якраз там.

6 – й учень: Юнкери відступали під прикриттям насипу, а у студентів спереду і позаду була відкрита місцевість. Командир студентської сотні сотник Омельченко вирішив спочатку багнетною атакою відбити ворога, а вже потім відступати. Атака виявилася невдалою, адже юнакам протистояли професійні вояки. Сотня понесла втрати, загинув і сам Омельченко. Допомога резерву не дала більшовикам оточити та знищити студентів. Забравши вбитих і поранених, українське військо відходило до ешелону. Росіяни, або не хотіли, або, швидше за все, не могли наздогнати

основні сили і продовжувати наступ на Київ того ж дня — залізницю заздалегідь розібрали ще в Крутах.

3 – й учень: Коли близько 17 години зібралися усі українські підрозділи, виявилось, що не вистачає однієї чоти студентів, що стояла найближче до станції: у сум'ятті битви в полон потрапив розвідувальний взвод (близько 30 чоловік). Відступаючи у сутінках, студенти втратили орієнтир та вийшли прямо на станцію Крути, вже зайняту червоногвардійцями. Один із більшовицьких командирів Єгор Попов втратив рівновагу, коли дізнався, що втрати склали не менше 300 чоловік. Щоби якось їх компенсувати, він наказав ліквідувати полонених. За свідченнями очевидців з 27 студентів спочатку знущалися, а потім розстріляли. Учень 7-го класу Пипський перед розстрілом перший почав співати «Ще не вмерла Україна» і всі інші студенти підтримали спів. Після розстрілу місцевим жителям деякий час забороняли ховати тіла померлих.

7 – й учень: Існувало багато версій, чому сталися трагічні події під Крутами. У загибелі студентів звинувачували керівництво українських збройних сил, яке кинуло їх напризволяще перед загрозою сильного і небезпечного ворога. Останні розвідки доводять, що командування армії УНР розуміло стратегічну важливість оборони бахмацького напрямку. Туди передбачалося відправити частину Гайдамацького кошу Слобідської України на чолі з Симоном Петлюрою, але ці плани зазнали краху через січневі події у Києві.

8 – й учень: Трагічна загибель студентського куреня під Крутами стала символом патріотизму і жертвності у боротьбі за незалежну Україну. Вже в березні 1918 року, після підписання більшовиками Брестської мирної угоди і з поверненням уряду УНР до Києва, за рішенням Центральної Ради від 19 березня 1918 року було вирішено урочисто перепоховати полеглих студентів на Аскольдовій могилі у Києві. Тіла 27 вояків-студентів було перевезено до Києва, де відбулася громадська жалоба і поховання.

На церемонії виступив Михайло Грушевський, який назвав цей вчинок київської молоді героїчним. Протягом десятиліть існували різні суперечливі трактування перебігу подій і кількості загиблих — від декількох до декількох сотень. Наприклад Павло Тичина присвятив свій вірш «Пам'яті тридцяти»:

6 – й учень:

На Аскольдовій могилі
Поховали їх —
Тридцять мучнів-українців,
Славних молодих...
На Аскольдовій могилі
Український цвіт! —
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.
На кого посміла знятись
Зрадницька рука?
Квітне сонце, — грає вітер
І Дніпро-ріка...
На кого завзявся воїн?
Боже, покарай!
Понад все вони любили
Свій коханий край.
Вмерли в Новім Заповіті
З славою святих.
На Аскольдовій Могилі
Поховали їх.

7 – й учень: до нашого часу збереглися тільки імена тих, хто був похований на Аскольдовій могилі

(Учні по черзі зачитують імена героїв)

- Сотник Андрій Омельченко
- Володимир Шульгин
- Лука Дмитренко
- Микола Лизогуб

- Олександр Попович
- Андріїв
- Божко-Божинський
- Ізидор Курик
- Олександр Шерстюк
- Головощук
- Чижів
- Кирик
- Андрій Соколовський
- Микола Корпан
- М.Ганькевич
- Євген Тарнавський
- Гнаткевич
- Пипський

4 – й учень: Вшануємо пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

2 – й учень: у 80-ті роковини бою монетним двором випущено в обіг пам'ятну гривню.

1 – й учень: Подвиг українських юнаків під Крутами, що своєю кров'ю окропили святу землю в боротьбі за волю України, навічно залишиться в історії як символ національної честі...

3 – й учень: Вони – студенти, курсанти, школярі – виявилися у своєму патріотизмові вище за класові інтереси і, коли постала потреба, без вагань віддали молоде життя в ім'я волі свого народу.

5 – й учень: В масштабах всесвітньої історії ця битва зовсім невеличка. Вона не є зразком військового мистецтва. Просто це – символ нескореного духу нашої нації.

Учні всі разом промовляють слова:

Вічна слава героям Крут!

(Учні вклоняються та йдуть зі сцени)

Година історичної правди «Людської пам'яті мости...» (до Дня пам'яті жертв Голодомору)

Ведучий: Кажуть, що минуле не належить нікому зокрема. Воно — надбання нинішніх і майбутніх поколінь, бо саме їм належить винести з нього всі найсерйозніші уроки, щоб подібні людські трагедії не повторилися. Ніде і ніколи! 28 листопада в нашій державі буде відзначатися День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій. Народ України схиляє голову, перед трагічною сторінкою свого життя. 1932 рік... тридцять... чорний рік. Прах семи з половиною мільйонів стукає в наші серця; їх ніхто не судив, отже, ніхто не реабілітує. Ніхто, крім нас з вами, їхніх співвітчизників і довговічних боржників. Сьогодні ми вшановуємо пам'ять жертв Голодомору 1932 — 1933 років. Кожен із нас переосмислює нашу історію, трагічні її сторінки, які примушують стискатися людські серця. Одна з найстрашніших таких сторінок — Голодомор, який призвів до небачених безневинних жертв.

Ведучий: У світовій історії не зафіксовано голоду, подібного до того, що випав тоді на долю України — однієї з найродючіших країн світу. Що ж криється за страшним змістом слова «голодомор»? (*«Реквієм» А.Моцарта звучить з наростаючою гучністю*).

Ведучий: Дмитро Головка. «У той рік зааніміли зозулі»

У той рік зааніміли зозулі,
Накувавши знедолений вік.
Наші ноги розпухлі узули
В кирзяки-різаки у той рік
У той рік мати рідну дитину
Клала в яму, копнувши під бік,
Без труни, загорнувши в ряднину,
А на ранок — помер чоловік.
І невтомну трудягу старого
Без хреста повезли у той бік,
І кістьми забілили дороги
За сто земель сибірських, сто рік.
У той рік і гілля, і коріння —
Все трощив буревій навкруги...
І стоїть ще й тепер Україна,

Як скорбота німа край могил.

Історична довідка

З кінця 20-х років почалося суцільне знищення українського села. Було запроваджено масовий терор проти заможного селянства — куркулів, як їх називали. Сотні тисяч українських селян виселено з рідного краю на далеку північ, у Сибір. Селянство відповідало на більшовицький терор протестом. Цілі сільські райони були охоплені повстаннями. Значним було селянське повстання на Поділлі в березні 1930 року. Під час повстання лунали заклики: «Геть владу грабіжників!», «Хай живе самостійна Україна!», «Геть комуністів!».

Щоб остаточно зламати опір українських хліборобів, більшовицькі вожді в Москві вирішили організувати в Україні штучний голод. Найстрашніше лихо спіткало селян взимку й навесні 1933 року. У багатьох місцях спостерігалася масова смертність. Люди вмирали на вулицях, під тином, в неопалених хатах. Щоб якось вижити, їли котів, собак, птахів, а навесні — траву, листя, збирали на полях напівзогнилу торішню картоплю. Непоодинокими були випадки людодійства. Лавина голодомору наростала аж до початку літа 1933 року. Щоб народи світу не довідалися про страшний голодомор в Україні, комуністичні вожді дали вказівку війську, міліції, щоб ті не випускали людей з голодуючих сільських районів. Спадкоємець Леніна Сталін стверджував, що голоду в Україні немає. Історики називають різні цифри жертв організованого більшовиками голоду. Але всі вони страшні. Від голоду вимерло в нашому краї до 10 мільйонів людей. Це була найбільша катастрофа за більшовицької окупації. Традиційне українське село зі своїми звичаями було зруйновано.

Організувавши страшний голодомор, Сталін і його оточення розробили ще й інші способи винищення українського народу: знищення української культури, церкви, розправа з інтелігенцією. Більшовики продовжували імперські традиції Росії. Все, що свідчило про окремішність українського народу, своєрідність його життя, жорстоко переслідувалось.

Для поширення свого впливу серед українців комуністи зробили тимчасові кроки до розширення вжитку української мови, розвитку національної преси, літератури, театру, науки. Ці незначні заходи ввійшли в історію під назвою українізації. Згодом більшість людей, які активно розвивали все українське, були заарештовані, заслані до

Сибіру, розстріляні. Жертвами терору стали письменники Микола Куліш, Микола Зеров. Загинув разом з багатьма українськими митцями у таборі на Соловецьких островах режисер і актор

Лесь Курбас. Усіх їх ми повинні пам'ятати. Адже вони були свідомими українцями, любили свій народ, рідну землю. Гинули з надією на кращу долю України.

Протестуючи проти антиукраїнських дій влади, наклали на себе руки провідники українського відродження письменник Микола Хвильовий (він закликав українців іти власним шляхом розвитку) і політичний діяч Микола Скрипник.

Трагічно склалася доля нашої національної церкви — Української Автокефальної Православної церкви (УАПЦ). У 1928 році московські колонізатори заборонили її діяльність і пограбували храми. Майно української церкви більшовики передали Руській Православній церкві (РПЦ). Пам'ятаймо, що понад 3,5 тисячі духовних пастирів української національної церкви було розстріляно, заслано до Сибіру.

Після страшного погрому в Україні більшовики крок за кроком почали її русифікувати, поступово впроваджуючи в мову народу дедалі більше російських слів. Цим більшовики намагалися якомога більше стерти самобутність української мови, зробити з українців людей, байдужих до рідної культури, історії, свого народу.

Вкотре наш народ зазнав жорстокості більшовиків-комуністів. Вони насаджували в розтерзаній Наддніпрянській Україні терор і страх. Такою була комуністично-більшовицька влада.

Ведучий: Найжахливіше в голодоморі 1932—1933рр. — те, що його можна було уникнути. Так, Сталін знав і сам заявив: «Ніхто не може заперечувати того, що загальний урожай зерна в 1932 році перевищував 1931». Проте держава систематично конфісковувала більшу його частину для власного вжитку, ігноруючи заклики та попередження українських комуністів. Сталін підняв план заготівлі зерна у 32 році на 44%. Це рішення і та жорстокість, з якою режим виконував його накази, прирекли мільйони людей на смерть від голоду, який можна назвати не інакше, як штучний.

Наприкінці зими 1933 року голод в Україні набув велетенських розмірів. Люди в селах їли мишей, щурів і горобців, траву, кісткове борошно і кору дерев. Намагаючись урятуватися, тисячі селян ішли в міста, але дороги були блоковані, проте деякі пробиралися туди,

та, не знаходячи порятунку, вмирали прямо на вулицях. Намагаючись урятувати від голодної смерті дітей, залишали їх в установах, лікарнях, на вулицях. Доведені до відчаю, люди їли жаб, труп тварин, вбивали навіть один одного, викопували мертвих і також їх їли.

Ведучий: Пам'яті мільйонів українських селян, які загинули мученицькою смертю від голоду, заподіяного сталінським тоталітаризмом у 1932-1933 роках. Пам'яті українських сіл і хуторів, які щезли з лиця землі після найбільшої трагедії ХХ століття, присвячуються ці хвилини. Оголошую хвилину скорботи.

Стук метронома

Лунає музика «Реквієм» А.Моцарта. *(Впродовж композиції звучить то тихіше, то гучніше).*

Хай ця хвилина для громадян нашої незалежної держави, співвітчизників за кордоном, для всіх людей доброї волі й чистої совісті стане актом поминальним, жестом покаяння і перестороги.

Ведучий: Хай у кожному місті й селі, в кожній оселі, в кожній родині старий і малий схилить голову перед пам'яттю невинно убієнних голодом-геноцидом, уклінно припаде до їхніх могил, поставить свічку перед образом Божим. Хай ця хвилина увійде в наші серця тихою молитвою, очистить наші душі від зла *(учні запалюють свічки).*

Звучить «Реквієм» Моцарта

Ведучий: Палахкоче свіча Поминальної нині Молитви

Достигали жита. І тремтіли Дитячі коліна —

Косоокої смерті чорнів продірявлений плащ...

Вимирало Село — потопала в сльозах Україна,

І розгублене небо ковтало задушений плач.

Шаленів людомор — лютували нові яничари,

І старенька Бабуся міняла Ікону на Сніп...

Над Полями Святими замучені душі ячали,

І Дніпро захлинувся у розпачі страчених Слів.

Палахкоче свіча Поминальної нині Молитви

І розгнуздана Пам'ять малює Історії слід...

Тільки ті Колоски — Життєдайного Виміру Витвір,

Як і завше, Очима Дитячими міряють Світ.

Ведучий: Щоб перешкодити втечам голодних людей за межі України, на її кордонах були розміщені загороджувальні заони внутрішніх військ, які нікого не випускали. Внаслідок цього

вимирали цілі села, було зафіксовано випадки людоїдства і трупоїдства. Прагнучи врятувати хоч дітей, селяни часто везли їх до міста і там залишали в установах, лікарнях, на вулиці.

Найстрашніше було дивитися на маленьких дітей, висохлі, як у скелета, кінцівки яких звисали з роздутого живота. Голод стер з їхніх облич усі сліди щасливого життя.

Вірш А.Листопад «Вічний монолог»

Я ще не вмер...

Ще промінь в оці грає...

В четвер мені пішов 10-й рік.

Хіба в такому віці помирають?

Ви тільки поверніть мене на бік

До вишеньки

В колиску ясночолу...

Я чую запах квітів. Я не вмер...

А небо стрімко падає додолю

Тримайте хтось.

Хоча б за коси верб.

Куди ви, люди, людоньки, куди?

Окраєць ласки,

Чи хоч з печі диму?

В клітинці кожній — озеро води.

Я ще не вмер.

...Усі проходять мимо.

...А житечко моє таке густе.

...А мамина рука іще гаряча.

Вам стане соромно колись за те.

Та я вже цього не побачу.

Ведучий:

Те, що відбувалося в Україні в 1932-1933 роках, ніде в документах не зафіксовано, бо Сталін наказав ставитися до голодомору як до неіснуючого явища. До загибелі мільйонів селян привело холоднокривне рішення Сталіна відібрати в українських селян їстівні припаси, а потім оповити голодуючих завісою мовчання, заборонити будь-яку допомогу їм з боку міжнародної або радянської громадськості (тобто милостиню нещасним прохачам давати було заборонено).

Ведучий: А люди біднії в селі,

Неначе злякані ягнята,

Позамикалися у хатах —
Та й мруть...
Сумують комини без диму,
А за городами, за тином
Могили чорнії ростуть.
Гробокопателі в селі
Волочать трупи ланцюгами
За царину і засипають
Без домовини. Дні минають.
Минають місяці. Село
Навік замовкло, оніміло,
І кропивою поросло.

Ведучий: Голод, який поширювався протягом 1932 року, набув найстрашнішої сили на початку 1933 року. Першими, як правило, гинули чоловіки, пізніше – діти, і останніми – жінки. Але, перш ніж померти, люди часто божеволіли, втрачаючи своє людське єство. Голод притуплював моральність. У багатьох місцевостях зафіксовані випадки канібалізму. Кров холоне в жилах, коли читаєш спогади очевидців.

Ведучий: Тож пом'янімо хоч сьогодні, із запізненням у кілька довгих десятиліть, великомучеників нашої історії. Пом'янімо і знайдемо в собі сили пройти за ними дорогою їхнього хресного путі. Не їм це потрібно, а нам. Все, що вони могли сказати світові, вони вже сказали. Тепер наша черга.

Ведучий: Сьогодні – час очищення і ми починаємо осмислювати самі себе: що з нами сталося? Сміливішає пам'ять, мужніє душа, розковується свідомість, звільнена від страху. На десятиліття можна засекретити архіви, приховати викривальні документи, замести сліди злочинів, переписувати історію. Але з пам'яттю народу нічого не вдієш.

Схема плану роботи на 2018 рік

Функції та напрямки роботи бібліотеки

Програми

Визначні дати

I. Основні показники

II. Організація маркетингової діяльності

III. Бібліотека – посередник між владою і громадою

IV. Вивчення, формування та використання фондів

4.1. формування та вивчення фонду

4.2 використання та збереження

V. Інформаційно-бібліографічне забезпечення користувачів

VI. Популяризація бібліотечно-бібліографічних знань.

VII. Соціокультурна діяльність. Пропаганда книги

7.1 Виховання патріотизму і громадянства

7.2 Формування правових знань та правової культури

7.3 Відродження духовної культури

7.4 Популяризація науково-природничої літератури, екологічних знань

7.5 Просування книги та читання

7.6 Організація сімейного читання

7.7 Популяризація історії України, рідного краю. Красзнавство.

7.8 На допомогу виробничій діяльності

7.9 На допомогу навчальному процесу

7.10 Робота з соціально-незахищеними верствами населення.

Робота з людьми з особливими потребами. Робота з внутрішньо переміщеними особами

VIII. Робота клуб за інтересами

IX. Робота Інтернет-центру

X. Робота інформаційно-туристичного центру

XI. Участь в обласних, районних заходах. Соціологічні дослідження.

XII. Управління бібліотекою-філіалом

XIII. Матеріально-технічне забезпечення

**Під час роботи над методичними
матеріалами використовувалася інформація з ресурсів:**

1. Хмельницька обласна рада [Електронний ресурс]: офіційний сайт Хмельницької обласної ради. – Режим доступу: <http://oblrada.km.ua/>. – Назва з екрана.
2. Норми тривалості робочого часу на 2018 рік [Електронний ресурс]: сайт Бухгалтер. Для працівників бюджетної сфери. – Режим доступу: <http://bit.ly/1MOzCOY>. – Назва з екрана.
3. Плануємо роботу публічної бібліотеки на 2018 рік [Електронний ресурс]: сайт Методична служба публічних бібліотек Києва. – Режим доступу: <http://bit.ly/1i9du9l>. – Назва з екрана.
4. Планування – 2018: методичні матеріали. Вип. 12 [Електронний ресурс]: сайт Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека. Режим доступу: <http://www.ounb.km.ua/vidanya/index.php>. – Назва з екрана публічних бібліотек Києва. – Режим доступу: <http://bit.ly/2A0GSMp>. – Назва з екрана.
5. Книги-ювіляри 2018 року [Електронний ресурс] : Довідка.сом. – Режим доступу: <http://bit.ly/2hZlXSN> – Назва з екрана.
6. Знаменні і пам'ятні дати Хмельницької області на 2018 рік [Електронний ресурс] <http://www.ounb.km.ua/vidanya/index.php>.

Зміст

Вступ.....	5
Обласні та районні програми, які продовжують діяти у 2018 році.....	7
Орієнтири діяльності бібліотек на 2018 рік.....	9
Визначні краєзнавчі дати Хмельниччини.....	11
Визначні краєзнавчі дати Ярмолинеччини.....	12
Ювілеї бібліотек.....	14
Твори та книги ювіляри	15
Державні та народні свята.....	17
Рекомендуємо включити в плани роботи.....	30
Графік комплексних вивчень у бібліотеках району.....	36
Документи, які необхідні для звітності 2017.....	37
Календар дивовижних дат.....	38
Нові форми роботи.....	39
Використай у роботі сцена.....	41
Додаток №1	46
Додаток №2.....	52
Додаток №3.....	57
Схеми плану роботи на 2018 рік.....	63
Використані матеріали.....	64

Інформаційне видання

Діловий блокнот

Методичний посібник

Випуск №10

Відповідальна за випуск:

Слободян О.Л

Редагування:

Слободян О.Л..

Комп'юльне опрацювання:

Черевуля А.Л.

Підписано до друку 2017р. Формат 21х14,7

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman

Друк різнографією. Наклад 40 примірників.

Віддруковано з готового оригінал – макета Ярмолинецька ЦРБ
Смт. Ярмолинці, площа 600-річчя Ярмолинець, 1а

